

Krajowe
Biuro
Wyborcze

Delegatura w Słupsku

Słupsk, dnia 16 listopada 2021 r.

DSŁ-422-17/2021

PROTOKÓŁ

z kontroli prawidłowości prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców w Gminie Czarne od 01.01.2017 do 16.11.2021 r.

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miasta i Gminy Czarne, ul. Moniuszki 12, 77-330 Czarne, powiat człuchowski.

Kierownikiem kontrolowanej jednostki jest Burmistrz Czarne, Pan Piotr Zabrocki.

Osobą odpowiedzialną za prawidłowe prowadzenie rejestru wyborców jest Pan Krzysztof Dobień – zastępca kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, którego w czasie nieobecności zastępuje Pani Katarzyna Bobeńczyk – podinspektor ds. ewidencji ludności i dowodów.

Data przeprowadzenia kontroli:

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 18.10.2021 r. do 16.11.2021 r.

Osoba przeprowadzająca kontrolę:

Damian Stanulewicz - radca w Delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku na podstawie upoważnienia nr 05/2021 wydanego przez Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku.

Podstawa prawna kontroli:

- art. 165 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1319)
- § 21 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M.P. z 2011 r. Nr 26 poz. 286 z późn. zm.)
- § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestru wyborców i sporządzaniem spisów wyborców (Dz.U. Nr 158, poz. 943 z późn. zm.).

[Handwritten signature in blue ink]

Podstawa prawna prowadzenia rejestru wyborców:

- art. 18 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1319)
- § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1316 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem MSWiA.

Zakres kontroli:

1. system informatyczny,
2. sposób prowadzenia i aktualizowania rejestru wyborców,
3. część A i B rejestru wyborców,
4. informacje dodatkowe o wpisaniu,
5. informacje dodatkowe o skreśleniu,
6. Centralny Rejestr Informacji Dodatkowych (CRID),
7. reklamacje na nieprawidłowości w rejestrze wyborców,
8. udostępnienie informacji z rejestru wyborców,
9. wyniki kontroli,
10. zalecenia pokontrolne.

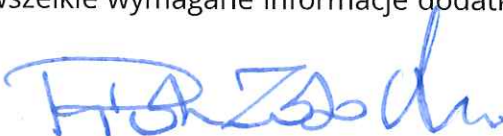
USTALENIA

1. System informatyczny

Zgodnie z § 4 ust 1 i 2 rozporządzenia MSWiA rejestr wyborców prowadzi się w systemie informatycznym oraz umożliwia:

- przechowywanie danych zawartych w rejestrze wyborców, w zakresie osób zameldowanych na pobyt stały i ostatnio zameldowanych na pobyt stały,
- przechowywanie informacji dodatkowych zawartych w rejestrze,
- udostępnianie informacji na wniosek wyborcy w zakresie niezbędnym do złożenia przez wyborcę reklamacji do rejestru wyborców,
- udostępnianie informacji o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie (meldunek),
- udostępnianie danych w celu sporządzenia spisu wyborców i spisów osób uprawnionych do udziału w referendum.

W wyniku poczynionych czynności ustalono, że w kontrolowanej jednostce do zadań niezbędnych do obsługi rejestru wyborców jest wykorzystywany moduł MIESZKAŃCY, udostępniony kontrolowanemu podmiotowi przez firmę Tensoft Sp. z o. o., ul. Technologiczna 2, 45-837 Opole. System zawiera wszelkie wymagane informacje dodatkowe o dopisaniu oraz

skreśleniu z rejestru wyborców. Moduł Mieszkańcy umożliwia: tworzenie oraz aktualizację spisu wyborców, udostępnianie informacji na wniosek wyborcy, przygotowywanie projektów pism, określenie liczby mieszkańców w wybranym przez operatora okresie, wydruki danych. Ponadto system pozwala na tworzenie kwartalnych zestawień o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie, które są następnie przekazywane do Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Słupsku przez program informatyczny „WOW” – Wsparcie Organów Wyborczych.

2. Sposób prowadzenia oraz aktualizowania rejestru wyborców

Zgodnie z § 3 ust 2 rozporządzenia MSWiA rejestr wyborców w gminie innej niż mającej status miasta prowadzi się według poszczególnych miejscowości, a w nich – według kolejnych numerów domów; jeżeli w miejscowości są ulice – także według ulic wymienionych w porządku alfabetycznym i kolejnych numerów domów oraz mieszkań. Gmina Czarne jest gminą miejsko-wiejską, zatem występuje w niej podział na: miejscowość, ulicę, nr domu oraz ew. nr mieszkania.

3. Część A i B rejestru wyborców

Kontrola danych zawartych w części A wykazała, że wszystkie niezbędne wymagania zawarte w art. 18 § 7 Kodeksu Wyborczego tj. nazwisko i imię (imiona), imię ojca, data urodzenia, numer ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy zostały spełnione.

W ramach przeprowadzonej kontroli wybrano losowo 8 postępowań administracyjnych dotyczących wpisania wyborcy do rejestru wyborców (art. 19 § 1). Na podstawie dostarczonych kserokopii dokumentów stwierdzono, iż przedstawiona dokumentacja we wszystkich przypadkach zawierała:

- wniosek, wraz z pisemną deklaracją zawierającą informacje niezbędne do wpisania do rejestru wyborców,
- kserokopię ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy,
- decyzję o wpisaniu wnioskodawcy do rejestru wyborców
- zawiadomienie urzędu gminy właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania wnioskodawcy na pobyt stały w celu skreślenia go z rejestru wyborców w tej gminie.

Przeprowadzona analiza dostarczonej dokumentacji związanej z wpisaniem wyborcy do rejestru wyborców na wniosek wykazała, iż wszystkie decyzje oraz zawiadomienia o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców wydano zgodnie z obowiązującymi przepisami – zawierały prawidłową podstawę prawną. Pouczenie wyborcy o możliwości złożenia reklamacji na niewłaściwe dane osobowe wpisane do rejestru wyborców (art. 22 § 1 pkt 3 Kodeksu Wyborczego) nie zostało zamieszczone w decyzji. W przypadku wydania rozstrzygnięcia uwzględniającego w całości żądanie wnioskodawcy uzasadnienie decyzji w sprawie wpisania do rejestru wyborców nie jest wymagane (jest elementem obligatoryjnym decyzji wyłącznie w przypadku wydania decyzji odmownej - art. 20 § 1 Kodeksu Wyborczego).

Burmistrz Czarnego dochował ustawowego terminu wydania wszystkich kontrolowanych decyzji tj. 3 dni od momentu wniesienia podania wg. stanu prawnego przypadającego na dzień złożenia przedmiotowych wniosków. Termin 5-dniowy został wprowadzony wraz z wejściem w życie dnia 13 lutego 2019 r. ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (Dz. U. poz. 273). Moment wpływu wniosku powinien być udokumentowany np. w postaci pieczęci wpływowej urzędu lub adnotacji urzędnika wraz z datą wpływu wniosku do urzędu. Ponadto przedłożone kopie dokumentów przez wyborcę powinny zostać stwierdzone za zgodność na potrzeby postępowania przez osobę do tego upoważnioną. Wszystkie kontrolowane akta spraw dot. wpisania do rejestru wyborców zawierały nieuwierzytelnione kserokopie dowodów osobistych.

Z materiału dostarczonego na potrzeby kontroli wynika, że wyborcy w przeważającej mierze odbierali decyzje osobiście. W 7 z 8 badanych postępowań podpis został złożony w prawym dolnym rogu na pierwszej stronie decyzji. Jedynie w przypadku postępowania o sygn. ELiDO.5010.1.2018 zabrakło podpisu wnioskodawcy / informacji o wysłaniu decyzji pocztą – widnieje wyłącznie data 31.08.2018. Ponadto brak udokumentowania faktu o przekazaniu zawiadomienia do urzędu gminy właściwego ze względu na ostatni meldunek stały wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego „Wójt przed wydaniem decyzji (...) jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy”. W piśmie z dnia 9 czerwca 2016 r. znak ZPOW-420-4/16 Państwowa Komisja Wyborcza sprawująca nadzór na podstawie art. 165 § 1 Kodeksu wyborczego nad prowadzeniem rejestru wyborczego wyjaśnia, że do uznania określonego miejsca za miejsce zamieszkania konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek: przebywania w sensie fizycznym w określonej miejscowości (corpus) oraz woli (zamiaru) stałego pobytu w tym miejscu (animus). To na Wójtce (burmistrzu, prezydencie) ciąży obowiązek rzetelnego przeprowadzenia postępowania w sprawie ustalenia czy obydwie przesłanki zostały spełnione przez wnioskodawcę. 5 na 8 kontrolowanych postępowań zawierało pisemne oświadczenie wyborcy o posiadaniu swojego centrum życiowego w kontrolowanej gminie. 3 pozostałe przypadki nie posiadały wspomnianego oświadczenia o zamiarze osiedlenia się na stałe w gminie Czarne. W ocenie PKW oświadczenie wyborcy o jego stałym zamieszkanu pod wskazanym adresem, nie jest spełnieniem warunku wynikającym z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego, ponieważ jest to bowiem tylko powtórzenie pisemnej deklaracji zawierającej informacje niezbędne do wpisania do rejestru wyborców, o której mowa w art. 19 § 1 pkt 2 Kodeksu Wyborczego. Postępowanie w sprawie wpisania do rejestru wyborców na wniosek musi być w każdym z przypadków traktowane indywidualnie w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Wnikliwa analiza materiału dowodowego pozwala określić stan faktyczny, a następnie zakończyć całe postępowanie, czego rezultatem jest wydanie decyzji o wpisie, bądź też o jego odmowie do rejestru wyborców w przypadku niespełnienia obligatoryjnych przesłanek przez wyborcę. PKW stoi na stanowisku, że „sprawdzenie czy osoba wnosząca wniosek spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy, polegać może np. na przeprowadzeniu wywiadu z mieszkańcami danej miejscowości, właścicielami

nieruchomości, sąsiadami lub sołtysami. Warunek ten może także polegać na przedstawieniu przez wnoszącego dokumentów potwierdzających, że stale zamieszkuje na obszarze gminy (np. zaświadczenia o zatrudnieniu od pracodawcy, umowy najmu, umowy o pracę, rachunki, podatek od nieruchomości itp.). Urzędnik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej o okazaniu wymaganych dokumentów przez wyborcę oraz dołączenie jej do akt sprawy.

W 8 na 8 przypadków stwierdzono, że postępowanie w sprawie wpisania wyborcy do rejestru wyborców nie zostało przeprowadzone w sposób kompletny oraz zgodnie z obowiązującymi normami. W ocenie organu kontrolującego postępowania zostały zakończone przedwcześnie, opierając się przy tym o niekompletny materiał dowodowy.

Część B rejestru wyborców nie zawierała żadnych informacji dodatkowych dot. wpisania obywateli Unii Europejskiej do rejestru wyborców w związku z powyższym nie została objęta kontrolą.

4. Informacje dodatkowe o wpisaniu

Na dzień kontroli zbior zawierał:

- 21 informacji (Z2A) – wyborca wpisany do rejestru wyborców (na wniosek) stale zamieszkały bez zameldowania na pobyt stały w tej gminie,
- 1 informację (Z2B) - wyborca wpisany do rejestru wyborców, nigdzie niezamieszkały, stale przebywający na obszarze gminy,
- 5 informacji (Z2C) – wyborca wpisany do rejestru, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie lub nigdzie niezameldowany, ostatnio zameldowany na pobyt stały w tej gminie,
- 0 informacji (ZUE) – obywatele Unii Europejskiej wpisani do rejestru wyborców.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2017-2021 wydano ogółem 10 pozytywnych decyzji o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców, w tym:

w 2017 r. – nie wydano
w 2018 r. – 9
w 2019 r. – 1
w 2020 r. – nie wydano
w 2021 r. – nie wydano

Kontrola potwierdziła, że informacje dodatkowe o wpisaniu wyborców były zgodne ze stanem faktycznym.

5. Informacje dodatkowe o skreśleniu

Dane dotyczące osób pozbawionych prawa wybierania, wyborców wpisanych do rejestru wyborców w innej gminie oraz wyborców wpisanych do rejestru wyborców w gminie, ale zamieszkałych pod innym adresem niż ich adres zameldowania na pobyt stały, zamieszczone zostały w informacjach dodatkowych.

Na dzień kontroli zbiór zawierał:

- 121 informacji (R41) – wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania,
- 49 informacji (R42) – wyborca wpisany do rejestru wyborców w innej gminie,
- 5 informacji (R43) – wyborca wpisany do rejestru wyborców, zamieszkały na obszarze gminy pod innym adresem niż aktualny/ostatni adres zameldowania na pobyt stały w tej gminie,
- 0 informacji (R41b) – wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania – dotyczy wyborcy wpisanego na wniosek, a zameldowanego w innej gminie lub zameldowanego ostatnio na pobyt stały w innej gminie,
- 0 informacji (RUE) – wyborca, co do którego otrzymano zawiadomienie o pozbawieniu prawa wybierania w części B rejestru wyborców.

6. Centralny Rejestr Informacji Dodatkowych (CRID)

Rozliczenie kart dodatkowych rejestru wyborców w systemie informatycznym prowadzonym przez Krajowe Biuro Wyborcze prowadzone jest w sposób prawidłowy. W tym zakresie nie stwierdzono żadnych uchybień. Po ustaniu przyczyn uzasadniających założenie informacji dodatkowych rejestru wyborców dokumenty stanowiące podstawę jej wprowadzenia są wyłączane do odrębnego zbioru przejściowego. Dane do meldunków kwartalnych systemu (moduł „CRID” i „Meldunek kwartalny”) przekazywane są terminowo. W związku z powyższym nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w przekazywaniu informacji meldunkowych.

7. Reklamacje na nieprawidłowości w rejestrze wyborców

W okresie objętym kontrolą nie wniesiono żadnej reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze wyborców.

8. Udostępnienie informacji z rejestru wyborców

W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono wniosków wyborców o udostępnienie rejestru wyborców.

9. Wnioski Końcowe

Przeprowadzona kontrola wykazała, że w Urzędzie Miasta i Gminy Czarne rejestr wyborców jest aktualizowany oraz prowadzony w sposób poprawny, z wyjątkiem licznych nieprawidłowości w sprawie postępowań dot. wpisu na wniosek wyborcy do rejestru wyborców (część A rejestru wyborców). Decyzje o wpisie do rejestru wyborców powinny zostać wydane dopiero po przeprowadzeniu całego postępowania wyjaśniającego. W tym zakresie Burmistrz Czarne powinien prowadzić postępowania w sposób rzetelny oraz kierując się przy tym wyjaśnieniami PKW jako organu sprawującego nadzór nad rejestrem wyborców (załączono do niniejszego protokołu kontroli w celu zapoznania się).

10. Zalecenia pokontrolne

- **niezwłoczne podjęcie działań w celu aktualizacji rejestru wyborców poprzez dokonanie przeglądu wszystkich pozytywnych decyzji (stan na dzień kontroli: 27 decyzji)** o wpisaniu do rejestru wyborców gminy Czarne na wniosek wyborcy pod kątem sprawdzenia ich merytorycznej zasadności. Sprawdzenie trafności decyzji w zakresie miejsca stałego zamieszkania wnioskodawcy (20 § 2 Kodeksu wyborczego) **winno uwzględniać ocenę faktu zamieszkania oraz okoliczności danej sprawy świadczących, że w miejscu pobytu koncentrują się ważne interesy życiowe, majątkowe i inne danej osoby,**
- dokumentowanie postępowania sprawdzającego przed wydaniem decyzji, czy osoba wnioskująca spełnia warunki określone w art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego (notatki służbowe, rachunki za prąd, umowa najmu, podatek od nieruchomości, PIT, umowa o pracę, wyciąg z CEIDG potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej na terenie gminy itp.),
- potwierdzanie wpływu wniosków o wpis wyborców do rejestru wyborców,
- weryfikacja kopii dokumentów z adnotacją „okazano oryginał” / stwierdzam za zgodność przez osobę do tego upoważnioną przez Burmistrza Czarne,
- potwierdzanie faktu przekazania pisma dot. zawiadomienia urzędu gminy właściwego ze względu na ostatni meldunek stały wnioskodawcy,
- rozważenie możliwości wyznaczenia dodatkowej osoby odpowiedzialnej za prowadzenie rejestru wyborców w gminie Czarne (opóźnienie w przekazaniu dokumentacji ze względu na sezon urlopowy nie powinno mieć miejsca, ciągłość pracy w urzędzie powinna zostać zachowana),
- stosowanie się do obecnych oraz przyszłych wyjaśnień PKW w sprawie prowadzenia oraz aktualizowania rejestru wyborców.

Protokół podpisali:

ze strony jednostki kontrolowanej:

BURMISTRZ
mgr Piotr Zabrocki

Kierownik jednostki kontrolowanej

Krzysztof Dobień

Osoba prowadząca rejestr wyborców

ze strony Delegatury Krajowego Biura
Wyborczego w Słupsku:

Witold Niemkiewicz
Dyrektor Delegatury Krajowego
Biura Wyborczego w Słupsku

Stanulewicz

Damian Stanulewicz
Radca - kontrolujący

Data podpisania protokołu: Czarne, dnia *24.11.2021r.*